

BARCELONA PRODUCCIÓ 23-24

TAMARA KUSELMAN

CAT

ARCHIVO DE EMOCIONES DIFÍCILES

28.11.23-04.02.24

No és fàcil parlar de les emocions difícils, i encara menys arxivar-les, narrar-les, compartir-les. Potser la millor manera d'entrar en aquesta exposició és llegir com la mateixa artista explica les seves intencions inicials:

"Archivo de emociones difíciles és un projecte que s'inicia amb la intenció de construir una col·lecció d'històries que no són fàcils de posar en paraules, les que fan mal, les que ens fan sentir vergonya, por al judici i moltes altres emocions que són difícils d'expressar en l'àmbit públic".

De fet, no és fàcil expressar-les, i tampoc és fàcil escoltar-les.

Archivo de emociones difíciles sorgeix d'un treball d'investigació de llarg recorregut de Tamara Kuselman (Buenos Aires, 1980) en què la narració oral –i, per tant, el llenguatge–, la matèria i la performance es retroalimenten a través de diferents sistemes d'escolta i comprensió afectiva entorn d'emocions i vivències complexes.

Des de múltiples registres de presentació, la pràctica de Tamara Kuselman es basa en l'acceptació i l'exploració dels temps de desenvolupament que defineixen l'experiència compartida. Precisament, és en aquesta condició processual que sorgeix una característica central en la seva manera de fer art: una performativitat latent que sempre acompanya les seves obres, ja siguin objectuals, filmiques, textuals o directament performatives. En aquest cas, la seva exposició per a l'Espai Rampa compleix aquestes premisses a la perfecció i manté així unes acumulacions de temps que ara convergeixen en un mateix lloc. La posada en escena que ha escollit l'artista – una mostra d'objectes– no planteja simplement ser el lloc on exposar uns resultats finals, sinó que més aviat s'erigeix com un hàbitat natural en el qual es fusiona tota la càrrega emocional d'un procés íntim i compartit, segons els moments.

Archivo de emociones difíciles neix fa un parell d'anys amb tota una sèrie de relats orals en primera persona. Concretament, aquestes històries es vinculen a l'Argentina a través de sis persones que comparteixen amb l'artista diverses emocions difícils, traumàtiques. D'aquí sorgeixen unes narracions derivades de situacions de vulnerabilitat, en què s'entremesclen relacions de conflicte, violència, abús de poder i toxicitat diversa. Kuselman centra l'atenció sobretot en la dificultat de compartir aquestes històries, però també en la dificultat de comprendre-les, d'escoltar-les, de posar-se realment a la pell d'una altra persona.

Per fer-ho, estableix una sèrie de trànsits, o més aviat de processos de reacció en què el cos –la nostra màquina de sentir– hi exerceix un paper crucial. En primer lloc, decideix traduir els relats a matèria; és a dir, convertir l'oralitat en objecte, en forma física. A través d'una residència al Centre Europeu de Ceràmica d'Oisterwijk, a Holanda, l'artista explora la materialitat de la ceràmica amb aquest desig de traducció. I aquí sorgeixen uns símbols silenciosos que connecten aspectes intangibles: la memòria, el record, la reacció d'un cos davant una cosa adversa, la reacció de la ceràmica segons les temperatures del forn. D'una manera íntima, Kuselman evoca aquestes emocions difícils en una matèria-cos, i aquesta matèria-cos perd la literalitat narrativa d'una manera conscient i confia així en una altra capa emocional: la d'una abstracció matèrica de caràcter sensorial. Les escultures que configuren la posada en escena que veus ara a l'exposició manifesten el desig i la pulsio de condensar aquestes vivències traumàtiques a través de la matèria.

I si bé les peces de ceràmica creades per Tamara Kuselman constitueixen l'eix central d'*Archivo de emociones difíciles*, hi ha a més un tercer moviment tan important com la mateixa instal·lació escultòrica. Es tracta d'una sèrie de

quatre activacions performatives que tindran lloc al llarg del temps de durada de la mostra. Després de passar per la matèria, a través d'unes accions de translació treballades a porta tancada per Kuselman a l'estudi, ara la performer Almudena Pardo Teixeira reprèn el relat i incorpora així una nova veu oberta a la trobada amb el públic. Un nou exercici de transmissió oral i gestual que, des de l'art, proposa un espai i un temps compartits per parlar, escoltar i veure allò que no som capaços de transmetre. En cadascuna de les performances hi és present el joc de la comunicació, en què la identificació amb les històries viscudes per altres persones posa en funcionament els mecanismes de la memòria del públic. La capacitat dels cossos en tensió, la performativitat latent que passa del relat a la matèria, incorporant-hi textures, abstracció i la complexitat de l'ambigüitat, ens plantejarà l'opció d'entrar als espais i als racons dels cossos de les històries.

En aquest mateix full que tens a la mà pots trobar-hi el programa de les quatre sessions. I per tancar aquest text, ens agradaria tornar a compartir unes paraules de Tamara Kuselman sobre les performances.

Laia Estruch i David Armengol

Gràcies a Julieta Romano, Clelia Pucci, Denise Groesman, Belén Coluccio, Jazmín Ruffo i Valeria Lucía Polorena per permetre'm presentar les seves històries i que formin part de l'Archivo de emociones difíciles.

Performance amb Almudena Pardo Teixeira a l'Espai Rampa

dimarts 28 de novembre de 2023, a les 18.30 (amb inscripció prèvia)

dimarts 5 de desembre de 2023, a les 19 h

divendres 12 de gener de 2024, a les 19 h

divendres 2 de febrer de 2024, a les 19 h